

Істор. грамати́ка УМ досліджує процеси становлення і розвитку грамати́чної будови УМ й поділяється на 1) **істор. морфологію (ІМ)** та 2) **істор. синтаксис(ІС)**.

ПРЕДМЕТОМ ІГУМ Є ІСТОРІЯ ГК, ГФ та БУДОВИ СЛІВ УМ.

До **основних завдань** належать: виявлення характеру, встановлення причин і закономірностей збереження та змін морфологічної будови УМ.

Питання про те, чому саме певні морфологічні явища зберігаються без істотних змін протягом тривалого періоду, а інші протягом цього ж періоду зазнають значних змін, а в окремих випадках з'являються і морфологічні новотвори, є однією з найскладніших, остаточно ще не розв'язаних наукових проблем.

Зазначені питання м. б. вирішені лише в 1) результаті успішної розробки основних проблем ІМ великої кількості конкретних мов, 2) внаслідок удосконалення й урізноманітнення методів дослідження історії грама́т. будови мови.

Процес становлення морф. Будови УМ, її розгортання та вдосконалення з належною повнотою, точністю і досконалістю не може бути відтворений без використання даних порівняльно-історичного вивчення слов'янських, а в багатьох випадках і неслов'янських індоєвропейських мов.

Історія кожної із слов'янських мов характеризується не тільки спільними для всіх цих мов явищами, що виникли ще в спільнослов'янський період: у кожній із слов'ян. мов є чимало і свого, специфічного, своєрідного, що необов'язково зароджувалося в спільнослов'янську добу, а витворювалося протягом вже задокументованої її історії.

Так, напр., 1) **укр.** іменник СПЕКА, **рос.** ЖАРА, **блр.** ГАРА ЧЫНА, хоч усі й утворені з д-рус. коренів, проте відрізняються один від одного і за своїм кореневим складом, і за способами та засобами творення.

2) **Укр.** ДІЯЧ, ДОРОСЛИЙ, ХТОСЬ, **рос.** ДЕЯТЕЛЬ, ВЗРОСЛЫЙ, КТО-ТО, **блр.** ДЗЕЯЧ, ДАРОСЛЫ, ХТОСЬЦІ за наявності однакового вихідного матеріалу відрізняються словотворчими засобами й способами.

Таких своєрідностей, витворених пізніше у кожній із слов'янських мов, дуже багато. Вони заслуговують, безперечно, не на меншу увагу, ніж явища та процеси, що виникли ще в спільнослов'янський період.